

AGROERDÉSZETI RENDSZER: SZÁNTÓFÖLDI AGROERDÉSZET

Alapítás éve	2014
Specializáció	növénytermesztés
Gazdaság területe	2,5 + 2,3 ha
Foglalkoztatottak száma	3
Agroerdészeti módszerek bevezetése	2016
Helyszín	Pécs
Weboldal	https://www.okohaz.com/agroerdeszet/

1. Bevezetés (A gazdaság és az agroerdészeti módszerek rövid bemutatása)

A császárfa (*Paulownia tomentosa*) ültetvényt 2015 májusában létesítették egyrészt ipari és energetikai célú faültetvényként, másrészt agroerdészeti módszerrel társítva fás sávos köztesművelés – nevezetesen fokhagymatermesztés céljából. Az így kialakított agroerdészeti rendszerben a fokhagyma terméshozama magasabb volt, mint a hagyományos szántóföldi termesztés esetén. Védősávok telepítését is tervezik a klímaváltozás helyi hatásainak mérséklése és a termőföld védelme érdekében.

4 a. A gazdaság jellemzése az agroerdészeti módszerek bevezetése:

A gazdaságban gyakorlati és tapasztalati tényekre alapozva kezdték alkalmazni az agroerdészet módszereit. Az akkori „konyhakertben” véletlenül árnyékba került növények jobb növekedést mutattak, mint azok, amelyek egész nap ki voltak téve a közvetlen napsugárzásnak. A következő évtől császárfák alatt kezdtek fokhagymát termeszteni, de hagyományos, szabadföldi kontrollterületeket is létesítettek. A fák alatt termesztett fokhagyma magasabb hozamot mutatott a hagyományos szabadföldihez képest. A fák ültetése előtt a területen gabonát termesztettek. A szántóföld rendkívül száraz volt, az aszály már egy háromhetes esős időszak után négy nappal mérhető volt. Mindez az éghajlatváltozás egyik helyi következménye, melynek problémájára a fák termelési rendszerbe történő bevonása nyújtott megoldást.

4 b. A gazdaság jellemzése az agroerdészeti módszerek bevezetése után:

Az utóbbi időben a gazdaság két területe érintett agroerdészeti gazdálkodással. Az első 2016 óta működik, ahol 0,2 ha-os területen fás sávok köztesművelést folytatnak *Paulownia tomentosa* var. *robust4* fajtájú császárfák nevelése és zöldségtermesztés kombinálásával. Emellett hamarosan növelni tervezik a gazdaság agroerdészeti területét egy 0,5 ha-os, háromsoros császárfák védősáv (360 csemete) létesítésével egy 2,3 ha-os szántó déli oldalán. A faültetés előkészületei már 2019-ben megkezdődtek.

4 c. A módszer(ek) bevezetése után várt vagy tapasztalt eredmény:

Magasabb hozam, mely a fás sávok köztesművelésben termesztett fokhagyma esetén már meg is mutatkozott.

Szélesebb termékskála, többféle jövedelemforrás.

5 b. Az agroerdészeti módszer bevezetéséről általában:

A gazdálkodók az interneten történő kutatással, majd a Soproni Egyetem kutatójával, dr. Vityi Andreával történt találkozó során szereztek információt. Később alapító tagjai voltak az Agroerdészeti Civil Társaságnak, melyen keresztül kapcsolatba kerültek az Európai Agroerdészeti Szövetséggel (EURAF) és a H2020 AFINET projekt keretében létrehozott Magyarországi Regionális Agroerdészeti Hálózattal. Ennek köszönhetően mára bekapcsolódtak az agroerdészet „fősodrába”, és számos hazai és külföldi agroerdészeti gazdálkodóval állnak kapcsolatban.

5 d. A fő képzettségek/képességek/kompetenciák:

Mindenféle készség, képzettség hasznos. A legfontosabbak a tenni akarás, a motiváció, a kreativitás, a tudatos klímavédelem, a komoly elkötelezettség, valamint a gyakorlati tapasztalatok megosztása, mivel több szem többet lát.

AZ AGROERDÉSZETI RENDSZER KIALAKÍTÁSÁRA ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

5a. Az agroerdészeti rendszer létesítése során alkalmazott technikák:

- az alkalmazott ültetési hálózatok: 1x1 m, 1x 3 m illetve 4 x4 m;
- a fák az első két év során öntözést kaptak;
- a faültetés hagyományos módon, gödőrűró használatával történt, az ültetőgödörbe szerves trágyát szórtak;
- a fák védelme villanypáztorral történt;
- felhasznált gépek: traktor, rotációs kapa, gödőrűró;
- szaporítóanyag: saját nemesítésű fajták (*Paulownia tomentosa robust4*);
- fokhagyma vetése hagyományos kézi módszerrel (fontos a legalább 10 cm mélységű vetés).

VESZÉLYEK/PROBLÉMÁK

➤ 5 c. Veszélyek/problémák:

Magyarországon a jogi szabályozás nem támogatja a császárfű (*Paulownia*) fajták faültetvényekben vagy védősávokban való használatát.

Az ültetés során elengedhetetlen az öntözés, különben igen nagy a csemeték kiszáradásának veszélye.

A vadkár elhárítására a villanypáztor használata költséges, így jelenleg a törzsek egyedi védelme tűnik az egyetlen lehetséges megoldásnak.

6 a. Következtetések:

A fák rendkívül hasznosak a mezőgazdasági termelési rendszerekben: a gazdálkodói tapasztalatok bizonyítják, hogy az agroerdészet határozottan magasabb terméshozamot eredményez. A haszonnövények növekedését nemcsak az időjárási szélsőségek, de a magas UV-sugárzás is kedvezőtlenül befolyásolja, s ezeket az árnyalás és a fák által teremtett mikroklíma hatékonyan csökkenti vagy semlegesíti.

A gyorsan növényő fajok, mint amilyen a császárfa, nemcsak védelmet nyújtanak a haszonnövények számára, de rövid időn belül tűzifát és egyéb faanyagot is biztosítanak a gazdaság ellátására vagy akár piaci célokra is, így csökkentve a megtérülési időt. Emellett, mivel agrárerdészettel foglalkoznak, tisztában vannak a biodiverzitás növelésének fontosságával is.

b. Az esettanulmány fő tanulságai:

Határozottan van mit tanulnunk a természettől...

JÖVŐBENI TERVEK

6 a. Jövőbeni tervek:

Az agroerdészeti rendszerek méretének növelése a gazdaság körüli védősávok létesítésével.

ZÁRÓ AJÁNLÁS

5 e. Ajánlott tudás / készségek / képzés / tanfolyamok / oktatás, melyek kívánatosak az agrárerdészeti gazdálkodás megkezdése előtt:

„A legfontosabb a motiváció és a tenni akarás.”

Kanyó Ildikó, földműves gazdálkodó

KULCSSZAVAK

biogazdálkodás,
Paulownia tomentosa,
agroerdészet,
környezetvédelem,
éghajlatváltozás,
terméshozam,
UV-sugárzás

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

